

[Anker Jørgensen.]

Hartling i sin tiltrædelsestale erklærede, at nu skulle der føres den nødvendige politik, og ligesom antydede, at dette skulle klares i løbet af hundrede dage, ja, så lød det flot. Men vi ved alle sammen, at det var urealistisk. Vi må også sige, at en regering, der hviler på et spinkelt grundlag, har en ganske særlig pligt til at befordre et samarbejde og ikke til at spille med musklerne. Men regeringen fremlagde en lang række forslag, der bogstavelig talt var taget lige ud af venstres valgprogram. De var for fleres vedkommende socialt ensidige, og de var også provokerende over for lønmodtagerne. Med den behandling, som forslagene fik i tinget, måtte naturligvis en række af disse forslag simpelt hen falde bort. Andre blev totalt ændret. Derfor har jeg lov at sige: regeringens spinkle grundlag til trods lagde man ikke op til et samarbejde, der dog efterhånden blev etableret.

Det har fra en af ordførernes side været sagt, at socialdemokratiet skulle have et hovedansvar for det uføre, vi er kommet ind i. Så er jeg nødt til at grave en lille smule i historien. Vi havde en forholdsvis gunstig valutastatus ved udgangen af 1972. Et underskud, som fra VKR-regeringens tid havde været på 4 mia kr., var bragt ned til bare 700 mill. kr., men vi ved også, at i løbet af 1973 kom de stærkt stigende råvarepriser og ikke mindst de stærke prisstigninger på olieprodukter. Dette var baggrunden for, at noget skulle gøres økonomisk, og det opsplittede folketing var i særlig grad grundlag for, at socialdemokratiet også mente det nødvendigt og rigtigt at gå ind i et forlig, og det bidrog vi på afgørende vis til. Folketinget kunne nemlig ikke efter valget den 4. december omgående erklære, at det ikke kunne arbejde. 10—11 partier havde nok skabt forvirring, men det havde også skabt yderligere forvirring i befolkningen, hvis resultatet havde været, at et nyt valg var blevet udskrevet.

Den voldsomme prisstigningsbølge, som vi vitterlig er inde i, og som det meste af Europa jo er inde i, er desværre en udvikling, som vi kun har begrænsede muligheder for at hindre. Det, der pludselig er sket, er vel, at en række u-lande, der tidligere har fået for lidt for deres råvarer, nu ligesom tager revanche. Vi må nu vente, at vort

hjemlige erhvervsliv holder mest muligt igen på omkostninger og prisstigninger, og at det bl.a. udnytter de offentlige tilskud til det formål, som de er givet til, nemlig at holde priserne nede. Det er en ting, som vi alle må være meget opmærksomme på.

Jeg mener også, det er nødvendigt her at pege på EFs arbejde på at tilvejebringe en fælles energipolitik. Med møje og besvær lykkedes det i København på topmødet at opnå enighed om nogle retningslinjer for en energipolitik. Vi ved, det ligger tungt i øjeblikket, men i virkeligheden er flere af vore og Europas problemer knyttet hertil.

Må jeg lige sige om dette med at spare, at det jo er noget vi alle er enige om, og socialdemokratiet har ganske stærkt bevist, at vi også er villige til at gå ind i denne problematik. Jeg modtog for nogen tid siden et brev fra en folkepensionist, der skrev til mig: I skal bare spare på børnetilskuddene, og I skal bare spare på uddannelsesstøtten, og så er der i øvrigt behov for at sætte pensionerne op.

Se, den går naturligvis ikke. Alle befolkningsgrupper må passe på ikke at vurdere tingene for lokalt. Vi må forstå, at der er forskellige grupper i forskellige situationer, der har brug for en særlig støtte. Jeg mener også, at pensionister i almindelighed i høj grad forstår dette.

Jeg vil godt lige udtale tilfredshed med, at det forlig, som vi indgik med regeringen og med venstre, var et forlig, der i høj grad bar præg af de forslag og ideer, som vi havde fremsat som regering, og som vi agtede at fremsætte med henblik på skattepolitikken.

En anden side af de økonomiske problemer, vi nu står over for, er jo boligbyggeriets finansiering. Socialdemokratiet og det radikale parti har i fælleskab udarbejdet et forhandlingsoplæg. Som det måske huskes, lagde socialdemokratiet under forhandlingerne med regeringen og med venstre særlig vægt på, at de radikale blev inddraget i forhandlingerne, netop fordi vi ønskede et samarbejde på så bredt et grundlag som muligt. Vi er forundrede over, at regeringen afviste dette, fordi vi mener, at regeringen derved undsagde en tidligere samarbejds-partner, som man havde ført blokpolitik med.

Hundrede dage er jo gået, siger man, si-